

Kolika studentů (případně alespoň přibližně) se toto opatření týká?

Bělorusů je na ČVUT v Praze necelých osm desítek, Rusů 740.

Jakým způsobem bude Vaše univerzita kontrolovat, zda studenti, kteří znovu požádají/již požádali jsou, či nejsou napojeni na autokratické režimy, které vládnu v Rusku a Bělorusku? Rozumím, že konkrétní detaily mohou být v nějakém neveřejném režimu, tedy prosím alespoň o obecný komentář.

O pokračování ve studiu musí každý student z Ruska či Běloruska (bez ohledu na to, zda studuje v kritickém studijním programu či v programu, který není považován za kritický) písemně požádat do 19. srpna 2022 příslušného děkana nebo ředitele součásti ČVUT; k žádosti může přiložit motivační dopis, který by měl obsahovat motivaci studenta pro další studium na ČVUT a pobyt v ČR.

Minulý týden se také rektor ČVUT Vojtěch Petráček a prorektor pro zahraniční vztahy Oldřich Starý setkali se zástupkyněmi běloruské národnostní menšiny, zástupcem Běloruského institutu v Praze a představitelem sdružení Běloruské studentstvo ČR. Předmětem setkání byla nabídka součinnosti ze strany Kanceláře Svjatlany Cichanouské a uznávaných zástupců běloruské komunity v České republice ve věci pomoci stávajícím a budoucím běloruským studentům a studentkám. Jednou z dohodnutých forem součinnosti s ČVUT budou dobrozdání od oficiálních zástupkyň běloruské národnostní menšiny potvrzující, že se jedná o osobu, která sdílí humanistické a demokratické hodnoty evropského společenství. Studenti a studentky s běloruským státním občanstvím, kterých se předmětná opatření dotýkají a kteří mají zájem o takové dobrozdání, mohou kontaktovat Alenu Kovářovou Cichanovič a Kryscinu Šyjanok.

Jakým způsobem bude vyhodnocovat motivační dopis, ve kterém mohou studenti objasnit svůj postoj k ruské agresii? Jde mi o to, zda si ve výsledku nebude moci každý napsat do dopisu, co chce a zda nepůjde spíše o slohové cvičení, nežli o reflexi reality.

Každá žádost, ať už bude obsahovat motivační dopis, či nikoli, bude posuzována individuálně, a to vedením jednotlivých součástí/fakult ČVUT. Žádost studenta může svým vyjádřením podpořit pracovník fakulty/ústavu, na kterém student studuje, studenta osobně zná a může potvrdit uvedené skutečnosti, či zástupce studentské organizace nebo člen akademického orgánu.

Postupují stejným způsobem i další univerzity, nejen technické? Jste s nimi v kontaktu a řešíte tuto nastalou situaci? Dle Vašich znalostí, je nějaká univerzita, která nepřistoupila na kompromisní řešení jako Vy, a hodlá studenty ruské a běloruské národnosti vyloučit ze studia plošně?

ČVUT chce dodržet sankční režim Evropské unie. Z této premisy musejí nutně vycházet i ostatní univerzity, ty technické obzvláště, vzhledem k počtu kritických oborů.

ČVUT se však rozhodlo nejít cestou plošných opatření, ale ke každému studentu přistupuje individuálně. Chceme, aby sankce, které zakazují mj. technickou pomoc Ruské federaci a Bělorusku, dopadly co nejméně na ty, na které dopadnout nemají. Proto byl zvolen tento postup.

Snahou ČVUT je, aby současní studenti, kteří prokazatelně nejsou napojeni na autokratické režimy Ruska a Běloruska a jejich prominenty, mohli svá studia úspěšně dokončit. A toto je jistě snahou každé vysoké školy.

Jak je zajištěno, že se případný motivační dopis s protiválečnými vyjádřeními nedostane do špatných rukou? Jde mi o situaci, kdy student, se kterým jsem mluvil, má v Rusku manželku, která nemůže aktuálně dostat v ČR vízum kvůli současným událostem, tedy ačkoliv zde žije již poměrně dlouhou dobu, je těsně před získáním českého občanství a nemá v úmyslu se vracet do Ruska, může zde hrozit nebezpečí jeho blízkým osobám (zmíněná manželka či další členové rodiny), případně jemu samotnému až 7leté vězení.

S motivačními dopisy se bude nakládat jako s důvěrným osobním materiálem a nebudou moci být poskytnuty třetím osobám, kromě Finančního analytického úřadu, a to z důvodu posouzení výjimky pro studium v kritických studijních programech. V ostatních případech mohou motivační dopisy posloužit jako zdroj informací, který umožní ČVUT podpořit studenta např. při získání víza. Rozhodně bude motivační dopis pomoci, nikoli ohrožením.

Není nařízení až příliš tvrdé, pakliže kdyby zmíněný student již měl české občanství, tak by ho nic obdobného nepotkávalo, ačkoliv původem by byl stále Rus a potenciální nebezpečí by bylo de facto stejné?

Jak už jsme uvedli, ke každému studentu přistupujeme individuálně, tak, aby jej jeho státní příslušnost nediskriminovala.

Není tento přístup podle Vašeho názoru – a plně chápu, že jde o direktivu shora, kterou se Vy snažíte pouze rozumně implementovat – v konečném důsledku kontraproduktivní, vzhledem k tomu, že ruská propaganda šíří směrem k Rusům žijícím v zahraničí narativy, ve kterých jim sděluje, že je v jejich hostitelských zemích stejně nemají rádi a budou je perzekuovat, například právě přesně zmiňují oblast školství a vzdělávání?

Není.

Dodejte k tématu prosím cokoliv, co Vás napadne a co jsem třeba nestihl postřehnout.

ČVUT, stejně jako ostatní univerzity nabízející studium v tzv. kritických programech, chce dodržet sankční režim Evropské unie. Ale zároveň se snažíme, aby sankce, které zakazují mj. technickou pomoc Ruské federaci a Bělorusku, nepoškodily nikoho nezaslouženě. Snahou ČVUT je, aby současní studenti, kteří prokazatelně nejsou napojeni na autokratické režimy Ruska a Běloruska a jejich prominenty, mohli svá studia úspěšně dokončit. Ještě bychom chtěli doslovně zdůraznit, že nikomu studium neukončujeme. V odůvodněných případech bude maximálně přerušeno.

+ odpovědi na doplňující dotazy

Jakým způsobem bude vyhodnocovat motivační dopis, ve kterém mohou studenti objasnit svůj postoj k ruské agresi? Jde mi o to, zda si ve výsledku nebude moci každý napsat do dopisu, co chce a zda nepůjde spíše o slohové cvičení, nežli o reflexi reality.

Každá žádost, ať už bude obsahovat motivační dopis, či nikoli, bude posuzována individuálně, a to vedením jednotlivých součástí/fakult ČVUT. Žádost studenta může svým vyjádřením podpořit pracovník fakulty/ústavu, na kterém student studuje, studenta osobně zná a může potvrdit uvedené skutečnosti, či zástupce studentské organizace nebo člen akademického orgánu.

Rozumím tomu, že každá žádost bude vyhodnocována individuálně (jinak to ani nelze!) a že pokud může student dostat dobrozdání od nějakého pedagoga, tak je to jedině ulehčující. Nicméně co když nemůže dobrozdání dostat, respektive ani ten pedagog neví, zda je či není pravda to, co student říká? Bohužel odpověď nic nevyovídá o tom, jak budete kontrolovat, zda si Rusové nevymýšlí, aby zde mohli zůstat, i když by třeba neměli, jak se ostatně ptám. Rozumím tomu tedy správně, že jde o princip čestného prohlášení?

Počítáme s tím, že každá žádost se bude opravdu pečlivě a podrobně vyhodnocovat na jednotlivých fakultách, a uváděli jsme také spolupráci s FAÚ.

Taktéž mi přijde neúplná odpověď k 2. otázce:

Rozumím, že Kancelář Svjatlany Cichanouské může být velmi nápomocná u studentů z Běloruska, ale jak toto budete řešit u studentů z Ruska, kde žádný takový to garant není? Jak ostatně píšete, ruských studentů je mnohem více.

Bělorusové, resp. Kancelář Svjatlany Cichanouské, se nabídla sama. Pokud by byla takováto aktivita i na straně ruských studentů, tak bychom ji jedině uvítali, protože by to všem ulehčilo situaci.